



Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 99/15

U Luxembourg 10. rujna 2015.

Presuda u predmetu C-266/14
Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras
(CC.OO.)/Tyco Integrated Security SL et Tyco Integrated Fire & Security
Corporation Servicios SA

Vrijeme putovanja radnikâ bez stalnog ili uobičajenog mjesta rada između mjesta njihova boravišta i mjesta gdje se nalazi prvi odnosno posljednji klijent predstavlja radno vrijeme

Isključenje vremena njihova putovanja bilo bi suprotno cilju zaštite sigurnosti i zdravlja radnika koji je uređen pravom Unije

U direktivi Unije¹ radno vrijeme definirano je kao vremensko razdoblje u kojem radnik radi, stoji na raspolaganju poslodavcu i obavlja svoje poslove i zadatke u skladu s nacionalnim propisima i/ili praksom. Vrijeme odmora je vremensko razdoblje koje nije radno vrijeme.

Društva Tyco Integrated Security i Tyco Integrated Fire & Security Corporation Servicios (u daljnjem tekstu: Tyco) obavljaju, u većini španjolskih provincija, djelatnost ugradnje i održavanja sigurnosnih sustava. Tijekom 2011. Tyco je zatvorio svoje regionalne urede te je sve svoje radnike preselio u središnji ured u Madridu (Španjolska).

Tehničari zaposleni kod Tycoa ugrađuju i održavaju u funkcionalnom stanju sigurnosne uređaje u privatnim kućama te u industrijskim i poslovnim zgradama koje se nalaze na području za koje su nadležni, iako nemaju stalno mjesto rada. To područje može obuhvaćati cijelu ili dio provincije, a ponekad i više provincija. Svaki od tih radnika ima na raspolaganju službeno vozilo kojim svakoga dana putuje od mjesta svojeg boravišta prema različitim mjestima rada i kojim se na kraju dana vraća nazad do svojeg boravišta. Udaljenost između mjesta boravišta navedenih radnika i mjesta gdje moraju obavljati intervenciju može znatno varirati i ponekad biti veća od 100 kilometara te putovanje može trajati i do tri sata. Kako bi obavljali svoje zadatke, radnici imaju na raspolaganju mobilni telefon kojime na udaljenosti komuniciraju sa središnjim uredom u Madridu. Večer prije svojeg radnog dana, radnici primaju dnevni raspored u kojemu su navedena različita mjesta, unutar područja za koja su nadležni, koja moraju obići tijekom tog dana, kao i vrijeme dolaska klijentima.

Tyco ne računa kao dio radnog vremena vrijeme putovanja radnika između njihova boravišta i klijenta (odnosno dnevno putovanje između mjesta njihova boravišta i mjesta gdje se nalazi prvi odnosno posljednji klijent koje odredi Tyco), smatrajući da se radi o vremenu odmora. Tyco računa trajanje dnevnog radnog vremena tako da uključuje vrijeme koje je proteklo od trenutka dolaska njegovih radnika na mjesto gdje se toga dana nalazi prvi klijent do trenutka kada njegovi radnici napuštaju mjesto na kojemu se nalazi posljednji klijent, s time da se uzima u obzir samo vrijeme intervencija na licu mjesta i putovanja od jednog klijenta do drugog. Međutim, prije zatvaranja regionalnih ureda, Tyco je računao dnevno radno vrijeme svojih radnika počevši od trenutka dolaska radnika u te urede (gdje bi zaposlenici preuzimali vozilo koje im je stavljeno na raspolaganje, popis klijenata koje treba obići i dnevni raspored), sve do trenutka njihova povratka na večer u navedene urede (gdje bi zaposlenici ostavljali to vozilo).

Audiencia Nacional (Visoki sud, Španjolska) pred kojim se vodi postupak pita se treba li vrijeme koje radnici utroše na putovanja na početku i na kraju svakog radnog dana smatrati radnim vremenom u smislu direktive.

¹ Direktiva 2003/88/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. o određenim vidovima organizacije radnog vremena (SL L 299, str. 9.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 2., str. 31.).

Svojom presudom, **Sud odlučuje da u okolnostima kao što su one iz glavnog postupka, u kojima radnici nemaju stalno ili uobičajeno mjesto rada, vrijeme dnevnog putovanja tih radnika između mjesta njihova boravišta i mjesta gdje se nalazi prvi odnosno posljednji klijent koje odredi njihov poslodavac predstavlja radno vrijeme u smislu direktive.**

Sud smatra da radnici koji se nalaze u takvoj situaciji za čitavo vrijeme putovanja između mjesta boravišta i klijenta obavljaju svoje poslove i zadatke. Kako bi došli do klijenata koje je odredio njihov poslodavac, putovanja radnika su neophodno sredstvo obavljanja tehničkih usluga tih radnika kod njihovih klijenata. U suprotnom, Tyco bi mogao tražiti da samo vrijeme koje je utrošeno u obavljanje poslova ugradnje i održavanja sigurnosnih sustava potpadne pod pojam radnog vremena, što bi imalo za učinak promjenu naravi tog pojma i povredu cilja zaštite sigurnosti i zdravlja radnika. To što je prije ukidanja regionalnih ureda Tyco smatrao radnim vremenom vrijeme putovanja navedenih radnika prema klijentima i od njih na početku i kraju dana, upućuje na to da je zadaća, koja se sastojala u upravljanju vozilom iz regionalnog ureda do prvog klijenta i od posljednjeg klijenta do regionalnog ureda ranije bila uključena u zadatke i poslove tih radnika. Narav tih putovanja nije se promijenila nakon što su regionalni uredi ukinuti. Samo je promijenjeno polazište navedenih putovanja.

Sud smatra da su za vrijeme tih putovanja radnici na raspolaganju poslodavcu. U stvari, za vrijeme tih putovanja radnici su podložni uputama svojeg poslodavca koji može promijeniti redoslijed dolaska klijentima ili poništiti ili dodati termin. Vrijeme koje je neophodno za putovanje i koje se najčešće ne može skratiti, radnici ne mogu slobodno koristiti te se posvetiti vlastitim interesima.

Sud također smatra da za vrijeme tih putovanja radnici rade. Mora se smatrati da radnik – koji više nema stalno mjesto rada i obavlja svoje zadatke tijekom putovanja prema klijentu ili od njega – za vrijeme trajanja tog puta radi. U stvari, s obzirom na to da su putovanja karakteristična za kvalitetu radnika koji nemaju stalno ili uobičajeno mjesto rada, mjesto rada takvih radnika ne može biti suženo na mjesto fizičke intervencije tih radnika kod klijenata njihovih poslodavaca. Okolnost da radnici započinju i dovršavaju putovanja s mjesta svojih boravišta izravno proizlazi iz odluke njihova poslodavca o ukidanju regionalnih ureda, a ne iz odluke tih radnika. Smatrati da su pristali na izbor svojeg poslodavca bilo bi protivno cilju zaštite sigurnosti i zdravlja radnika kojemu direktiva teži te obuhvaćajući potrebu da se radnicima jamči minimalno vrijeme odmora.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Snimke s objave presude nalaze se na "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106